

ÖSTERSJÖJUDISKT FORUM • BALTIC JEWISH FORUM SWEDEN

DEN ENDA SVENSKA BISTÅNDSORGANISATION SOM VERKAR FÖR
BEHÖVANDE JUDAR OCH JUDISKT LIV I BALTIKUM

Östersjödjudisk **BULLETIN NR 2 • 2022**

Tillsammans ser vi till att alla kan fira pesach!

UKRAINA, akuthjälp NU

Precis innan deadline av detta nummer nås vi av nyheten att Ryssland anfallit Ukraina. I nuläget är det för tidigt att veta de exakta konsekvenserna men vi är tyvärr säkra på att akuthjälp till judar i Ukraina kommer att behövas på ett eller annat sätt. I den delen arbetar vi mycket nära The American Jewish Joint Distribution Committee (JDC), som har personal på plats. Swisha eller använd bifogad Bg-avi. Ange Ukraina! **Tack för ditt stöd.**

Gör skillnad - ge ditt bidrag nu! Swisha till 1232138899

Kallelse till Östersjödjudiskt Forums årsmöte måndagen den 23 maj kl 18.00.

Medlemmar som önskar närvara anmäler detta till kansliet, på b.j.f@telia.com eller på telefon 08-664 53 38, senast torsdagen den 19 maj. Förhoppningsvis kan detta årsmöte äga rum live men om smittoläget gör ett livemöte olämpligt äger mötet rum digitalt via Zoom.

Du som anmäler dig får några dagar innan mötet reda på mötesplats (i Stockholm) alternativt underlag för inloggning på Zoom.

Av besparingsskäl skickar vi inte ut årsmöteshandlingarna.

Medlemmar som vill ta del av handlingarna kan kontakta vårt kansli så ser vi till att intresserade får handlingarna. Verksamhetsberättelsen presenterar vi i nästa nummer av vår Bulletin och på vår hemsida.

Som alltid – ett stort tack

Kära bidragsgivare, medlemmar och alla läsare av vår Bulletin. Jag vill som vanligt börja med att rikta ett stort tack till alla er som bidrar med ekonomiskt stöd till vår hjälpverksamhet. Utan era bidrag kan vi inte verka och hjälpa alla dem som är i behov av stöd för att leva ett drägligt liv. I varje nummer av vår Bulletin ger vi en kort presentation av några av dem som får del av bidragen – och det är dessa mottagares glädje

och tack vi vill förmedla till dig som givare. Och vi vet och ser - alla bidrag har betydelse. Var med och gör skillnad!

Företag och privatpersoner kan enkelt visa sitt stöd med en annons. Kontakta vårt kansli för mer information.

Glad påsk och glad pesach

I år överlappar den kristna påsken och pesach varandra, den senare infaller 16-23 april. Båda högtiderna tillhör de viktigaste under året för kristna respektive judar.

Pesachfirandet högtidlighålls till minne av när judarna gick från slaveri till frihet, genom uttåget ur Egypten, ca 1400 år före vår tideräkning. Vår organisation, Östersjödjudiskt Forum, startade ungefär 3370 år efter uttåget ur Egypten för att, under dåvarande namnet "Aktionskommittén för Sovjets judar", hjälpa judar i Sovjetunionen som fritt ville utöva sin religion och/eller lämna unionen för att få leva fritt i väst/Israel.

Just nu vill vi, med din hjälp, hjälpa alla judar i Estland och Lettland med tillräckligt många pesachpaket så att alla som önskar kan fira pesach och sin drygt 30-åriga egna frihet från förtryck. Önskar er alla trevligt påsk- och pesachfirande.

Östersjödjudiskt Forum, 50 år + 1

Vår förening bildades 1971 och vi fyllde således 50 år förra året. Vi planerade att ge ut en liten skrift om vår historia till jubileet, men som så mycket annat satte pandemin käppar i hjulet för att bli klara i tid. Men nu är vi på gång och vi hoppas att efter sommaren kunna publicera en spännande historik över våra 50 första år. Den som väntar på något gott ...

UKRAINA, akuthjälp NU

Ryssland har anfällt Ukraina militärt. I nuläget är det för tidigt att veta de exakta konsekvenserna men vi är säkra på att akuthjälp till judar i Ukraina kommer att behövas omgående. Många judar kommer att lämna de områden där strider förekommer eller helt lämna Ukraina. De som flyr kan bli internflyktingar i Ukraina, de kan fly till angränsande länder och många kommer säkert att bege sig till Israel.

Östersjödjudiskt Forum har i mer än 50 år arbetat för utsatta judar i forna Sovjet och på senare år för judar i Baltikum. Nu ska vi hjälpa till i Ukraina. I den delen arbetar vi mycket nära The American Jewish Joint Distribution Committee (JDC). Vad vi vet är att det idag bor cirka 200 000 judar i Ukraina, utspridda över hela landet. På runt 150 orter finns större judiska grupper, särskilt i Kiev, Charkiv, Odessa och Lviv.

I Donetsk och Luhansk fanns 8 000 judar före 2014, idag är antalet 3 000 varav många är äldre och mycket fattiga. Idag verkar JDC i Ukraina med hjälp till de mest utsatta, drygt 40 000 behövande. Vi följer utvecklingen noga och står i nära kontakt med JDC.

Gästkrönikör

I detta nummer har vi glädjen att ha Margit Silberstein som vår krönikör. Hon är journalist och har sedan mitten av 70-talet arbetat som politisk kommentator, bland annat på Sveriges Radio och på Sveriges Television, där jag förmodar att de flesta av läsarna sett henne i rutan. I slutet av 2020 utkom hon med boken *Förintelsens barn*, en mycket stark skildring av uppväxten i Norrköping med två föräldrar som överlevt Förintelsen och hur det påverkat henne.

Restitutionspengar till det judiska Lettland

Efter över 20 års diskussioner i det lettiska parlamentet, Saeima, har ett beslut fattats den 10 februari om att godkänna en kompensation för förlopad judisk egendom under kriget. Detta betydelsefulla beslut har i dagarna också godkänts av Lettlands president och är därmed giltigt. Vad som återstår nu är att klara ut alla detaljvillkor som ska gälla för restitutionen. Vi kommer noga, tillsammans med The American Jewish Joint Distribution Committee (JDC), att följa denna fråga. Mer information om beslutet samt vad det kan innebära för Lettlands judenhet följer i kommande Bulletiner.

Äntligen dags igen för Pierre Gildesgame Tournament, PGT

Den stora nordiska fotbollsturneringen för judiska barn- och ungdomslag i fotboll, PGT, kommer efter två års pandemiuppehåll återigen att genomföras i slutet av maj. Denna gång i Göteborg. År 2016 tog Östersjödjudiskt Forum initiativ till att också involvera judiska lag från Estland som ett led i vår strävan att stimulera ungdomar att spela fotboll, få en meningsfull fritid och skapa kontakter med judiska ungdomar i Norden. Sedan 2016 har Estland skickat lag varje år, med hjälp av bidrag från våra givare. I år vill man självklart delta igen med minst ett lag. Hjälptill med ett bidrag för att möjliggöra för dessa ungdomar att delta i Göteborg.

Thomas Bab/Ordförande

STÖD ÅRETS PESACHFIRANDE!

Bjud en eller flera gäster från Baltikum att fira pesach! För 175 kronor bjuder du en behövande gäst som garanteras ett pesachpaket med de viktigaste tillbehören att använda i sitt eget hem alternativt vid gemensamt församlingsfirande!

När detta skrivs är det oklart om de judiska församlingarna i Baltikum kan anordna gemensamt pesachfirande för de som kan och vill eller om alla är hänvisade att fira familjevis. Coronaläget avgör. I alla händelser ska vi tillsammans, också i år, säkra ett värdigt firande för Marija och hennes barn (se separat artikel) och alla andra som behöver vårt stöd. Det har vi lovat dem och löftet om tillräckligt antal pesachpaket ska vi hålla med din hjälp. Förskottstack för din gåva.

Hur många pesachgäster bjuder du i år?

Marija behöver stöd

TEXT: RUT MILCHNER FOTO: OLEKSANDRA NAZAROVA

Östersjödjudiskt forum har gett stöd till projektet *Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov* sedan 2015. Projektet startades av judiska församlingen i Tallinn och målgrupp var de mest utsatta församlingsmedlemmarna, ensamma mammor med barn med särskilda behov. En av singelföräldrarna i projektet är Marija.

Marijas man försvann

Marija F är 43 år och har tre barn, Rebecca 15, Benjamin 7 och Leja 4. År 2019 lämnade hennes man familjen för att arbeta i ett annat land och har sedan dess helt försvunnit från familjens liv. Nu måste Marija klara situationen på egen hand och för detta behöver hon ekonomiskt bistånd.

Periodvis, särskilt under vintern, får familjen svårt att betala hyran för sin lägenhet. Med tanke på de mycket snabbt växande elkostnaderna samt övriga kostnadsökningar är familjens ekonomiska situation ytterst bekymmersam. Vårt forums Vinterhjälp är oundgänglig för dem.

Tre barn

Marijas äldsta dotter Rebecca går på gymnasiet i tionde klass på Tallinns judiska skola. Hon är mycket begåvad och studerar samtidigt på Tallinns konstskola för att öka möjligheten att bli antagen till en högre utbildning efter gymnasiet. Konstskolan är avgiftsbelagd och familjen måste spara pengar för att Rebecca ska kunna gå där.

Benjamin går i andra klass i den judiska skolan. Han är mycket aktiv och atletisk, spelar fotboll och ägnar sig åt simning och bergsklättring. Leja går på

det judiska daghemmet Aviv. I två år har hon gått på gymnastikundervisning och deltagit i idrottstävlingar. Varje söndag går hon till judiska söndagsskolan.

Volontär

Marija är flitig volontär och deltar ofta i judiska församlingens aktiviteter. Trots att hon arbetar hårt för att kunna betala för sina barns extrakurser och idrott är det svårt för henne att försörja sin familj.

Med tanke på att vintern medfört stora extrakostnader för bland annat den allt dyrare elen samt övriga kostnadsökningar för mat och allmännyttiga tjänster har familjen ett stort behov av stöd för att få tillvaron att gå ihop.

Nu stundar snart pesach och Marija och barnen ser fram emot att fira helgen. Marija vet att hon inte behöver oroa sig för att köpa matze och övriga viktiga tillbehör – hon vet att Östersjödjudiskt Forum förser henne med pesachpaket. Du kan hjälpa Marija och alla andra som behöver till ett värdigt liv. Ge ett eller flera pesachpaket redan idag.

Tack för ditt stöd!

Rut Milchner

Marija vet att hon inte behöver oroa sig för att köpa matze – ÖJF förser henne med pesachpaket.

Benjamin som är mycket aktiv inom idrotten visar stolt upp en vinstpokal.

Returadress:
Östersjödjudiskt Forum
Box 5053
102 42 Stockholm

Gästkrönika av Margit Silberstein

Jag hoppas att ingen ska missförstå mig

Jag tror att många med mig gråter i TV-soffan. Det är ingen Netflixserie vi tittar på, vi bevittnar ett krig i realtid, ett par timmar bort från oss. Vi ser människor som från en dag till en annan packar sina väskor för att fly, för att undkomma ett krig där de och deras närmaste riskerar en blodig död. Och vi förstår inte varför bomberna faller över Ukraina. Bilderna är OMÖJLIGA ATT BLI AV MED, den vanliga tendensen att förtränga och hoppas att allt ska vara bra när vi vaknar funkade inte. Vi tittar på en mardröm som är sann. Egentligen har vi levt i en lång mardröm, som började med coronaviruset. Människor blev livslångt sjuka, många dog. Nu det lika ofattbara, krig i Europa. Förstod vi hur bra vi hade det i det som idag känns som en annan tid?

Vi ser, kanske också det som i en dröm, hur ett enat EU, ett enat Europa reser sig mangrant för Ukraina, för det ukrainska folket. Europas länder tar en risk för ett annat land, de utsätter sig själva för fara. Om det inte varit så hemskt hade det varit vackert. Ukrainarna är inte ensamma. Jag blir tagen, jag ryser av rörelse när jag ser anständigheten och solidariteten hos människor, som

öppnar sina hem, skänker mat och kläder för att hjälpa medmänniskor i nöd. Det är otroligt och fantastiskt. Och jag hoppas att ingen ska missförstå mig, men i denna mardrömslika tid tänker jag på judarna under andra världskriget. De var så ensamma. Vart skulle de fly när det ena landet efter det andra stängde sina gränser? När de med davidsstjärnan fastsydd på något klädesplagg vandrade i led på väg till en tågstation med väntande godsvagnar stirrade omgivningen bara på dem. Eller också vände de bort blicken.

Margit Silberstein
Foto: Stefan Tell

Därför kommer jag att demonstrera och ställa mig sida vid sida med de ukrainare som sörjer sitt hemland och sina kära. Jag ska fatta deras händer, de ska känna att de inte är ensamma.

Vi stödjer Östersjödjudiskt Forums arbete för en bättre livskvalitet för behövande judar i Baltikum

SHABBESGÄNGET FÖR UKRAINA

CHANNA OCH HANS KRAITSIK	HJÄLSAMHETSFÖRBUNDET RODEF CHESED		FAMILJEN NACHMAN	DAMERNA I DAFKEGRUPPEN
THOMAS BAB KONSULT	<i>Kosherian</i> din godisbutik		ALICE OCH FELIX BRAKL	FAMILJEN IRENE OCH THOMAS MORNE
DINELL JOHANSSON	LLM CONSULTING GMBH	 IPU Institutet för Personlig Utveckling	Willy Silberstein AB	RUT MILCHNER
FÖRENINGEN FÖRINTELSENS ÖVERLEVANDE	GUNILLA OCH WERNER GUTERS STIFTELSE	BJÖRKSTÉN KARIN & BENGT	LISA & FIMA SZUGALSKI	BETALD ANNONSPLATS

Vi har plats för fler stödjare. Från 500 kr/nr. Kontakta vårt kansli.

Besök vår hemsida www.ostersjodjudisktforum.se och följ oss på Facebook: www.facebook.com/balticjewishforum/.

Ansvarig utgivare

Thomas Bab
Östersjödjudiskt Forum
Baltic Jewish Forum
Sweden

Redaktion

Thomas Bab
Dina Markovich
John Gradowski
Rut Milchner
Ludvig Köhler

Adress

Östersjödjudiskt Forum
Box 5053
102 42 Stockholm

Telefon

08-664 53 38

Facebook:

www.facebook.com/balticjewishforum/

E-post & Hemsida

bj.f@telia.com

<http://www.ostersjodjudisktforum.se>

Medlemsavgift 2022

250 kr/år, 100 kr/år för dig under 26.

Bankgiro 5036-6822, SWISH 1232138899

Den ideella föreningen Östersjödjudiskt Forum fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd till behövande judar och judiskt liv i Baltikum, ofta i samarbete med svenska och internationella hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Parallellt med detta bekämpas alla former av antisemitism.

ISSN 1403-5685

Citera oss gärna – men ange källan!

Tryck

Katalogia AB, Solna

Omslag: Leja går på det judiska daghemmet Aviv i Tallinn. Foto: O.Nazarova.